

BERCESTE BEYİTLER

Aybeden sevdâ-yı aşk-ı süz-i hicrânım görüp
Âteş-i gayretle yansın şimdi cânânım görüp
Nâmuk Kemal

Sevgiliden ayrı düştiğümden dolayı oluşan yakıcı
kara sevdâmı kinayan insanlar, benim sevgilimi
görünce şimdi kıskançlık ateşyle yansın.

Aşksız âdem dünyede belli bilin yok durur
Her biri bir nesneye sevgisi var âşkıdır
Yânuş Emre

Şunu iyi bilin ki bu dünyada âşksız hiçbir insan
yoktur. Herkes bir nesneye gönül vermiş, bir şeye
âşkıdır.

Kaynak: Gıyâsüddîn Rûmî

ÇEVİRİ ŞİİRLER

MUTLU AŞK YOKTUR

Louis Aragon [1897 - 1982]

[...]
Güzelim, sevgilim, kanayan yaram benim.
Yaralı bir kuş gibi taşırım yüreğimde seni.
Ve onlar bakarlar bilmezsiniz, gerçekken biz,
Tekrarlayıp ardından benim ördüğüm sözleri:
Ve apansız ölümler ırkı gözlemler için.
Mutlu aşk yoktur!

Vakit yok artık öğrenmeye hayatı.
Ağlasın birlikte yüreklerimiz gün ışığına dek.
Küçümcük bir şarkı için bile nice mutsuzluk gerek.
Bir ürpertiş bile nice pişmanlıkla ödemek.
Bir ezgi için bile nice gözyaşları dökmek...
Mutlu aşk yoktur!
[...]

Çeviri: Orhan Suda [1916 - 2014]

Kadın Şairler Antolojisi

Leyla Hanım (Bestekâr Leyla SAZ) (1850-1936)

• Hem Osmanlı hem de Cumhuriyet döneminde yaşayan Leyla Hanım, II. Mahmud ve Abdülmecid dönemlerinin saray doktoru olan hekim İsmail Paşa'nın kızıdır.

• Yazdığı şiirler ile şöhret bulmasına rağmen daha çok bestekârlık yönü ile tanınmıştır. İki yüze yakın beste yapan Leyla Hanım'ın bestekârlığı şairliğinden üstün olarak kabul edilmiştir.

• İstanbul'un işgali yıllarında Bostancı'daki köşkü yanan Leyla Hanım, o yangında bütün eşyalarını, şiirlerinin bir çoğunu ve hatıra defterlerini yitirmiştir.

• Sonraki yıllarda yitirdiği eserlerini yeniden toplamaya çalışmış, ancak 52 bestesi günümüze kadar ulaşmıştır.

Pür âteşim açdırma sakın ağzımı zinhâr
Zâlim beni söyletme derûnumda neler var
Bilmez miyim ettiklerini eyleme inkâr
Zâlim beni söyletme derûnumda neler var

Aşkınla yürek yaralarım işler onulmaz
Meydân-ı mahabbette bu hicrân unutulmaz
Âşık sana çoksa bana dil-ber mi bulunmaz
Zâlim beni söyletme derûnumda neler var

Bed-çihre rakibi aceb âdem mi sanırsın
Bir gün gelir ondan dahi ey şûh usanırsın
Etdiklerine nâdim olursun utanırsın
Zâlim beni söyletme derûnumda neler var

Her derdine ben sabr edeyim şûh-i cihânım
Leylâ'ya cefâ adetin olsun yine cânım
Te'sir eder elbet sana bu âh u figânım
Zâlim beni söyletme derûnumda neler var

KELİMELER KAVRAMLAR

SÜKÛT KAVRAMI (Mehmet Akif Ersoy)

Sözlükte sükût "susmak, konuşmamak" anlamına gelir. Aynı kökten türeyen fiiller, hareketli varlıkların sükûn bulmasını; öfke, rüzgâr, yağmur gibi kelimelere yüklem yapıldığında bunların dinmesi, durgunlaşması veya kesilmesini belirtmek için kullanılır.

• Mithat Cemal Kuntay'ın kaleme aldığı Mehmet Akif Ersoy/Hayatı-Seciyesi-Sanâtı isimli eserinde "Akif sessiz yaşadı" tespitiyle bulunan Kuntay, eserin *Müteaddit Sükûtlar* adlı bölümünde, Akif'in **yedi türlü sükûtunu** şöyle tasnif ediyor:

- 1- Bitmeyen sükût. (*Kendisine takdim edilen adamdan hazretmemişse.*)
- 2- Hakaret olan sükût. (*İnanıldığı şeylere uymayan bir sözün karşısında.*)
- 3- Sevimli sükût. (*Bir eserini okuduğunuz zaman.*)
- 4- İbadetli sükût. (*Bir musiki parçasını dinlerken*)
- 5- Zeki sükût. (*Bir şey anlattığımız vakit.*)
- 6- İstiskal (soğuk davranış) eden sükût. (*Birini çektiyiriyorsanız,*)
- 7- Utanan sükût. (*Bilen bir tavırla bilmediğimiz şeyleri anlatıyorsak.*)

• Sükût kelimesi Arapça kökenli bir kelimedir. Türk Dil Kurumu (TDK) üzerinden bakıldığında sükût kelimesinin Türkçe'de, 'etmek' fiilini aldığı ve bu şekilde kullanıldığı görülür. Yani aslında 'sükût' ile 'sükût etmek' aynı anlamlara gelir.

• Türk Dil Kurumu'na göre 'sükût etmek' kelimesinin anlamı, 'susmak veya sessizlik' şeklinde ifade edilmektedir. Özellikle sessizlik istenen bazı yerlerde bunun gerçekleşmesi için 'sükût' kelimesi kullanılır. "Söz gümüşse, sükût altındır" (Atasözü)

*Sükût suretinde,
Çok koyu düşer ses.
Nuri Pakdil*

KİTAPLARIN DÜNYASI

MAĞARADAKİLER

CEMİL MERİÇ

• Türk aydını her mevsim bir başka meçhulün sevdalısı. Geçen asrın ortalarında islahatçıdır, sonra ihtilalci olur, sonra inkılapçı.
• İnsanlar kırıncıydı, kitaplara kaçtım...
• Sanat düşüncenin, düşünce mukaddeslerin emrinde olmalı. Hakikat, mukaddeslerin mukaddesi...
• Kimi başında tacla doğar, kimi elinde kılıçla... Ben kalemle doğmuşum.
• Doğudan kopmuşuk. Batıyı tanıyıorduk. Medeniyet bir hamlede fethedilemez.
• Batan bir ülkeyi bir anda kurtaracak hiçbir sihirli formül, yani izm yoktur
• Türk, zora karşı direnir. Kendisi kerim olduğu için, ikrama karşı zayıftır.
• Hafızasını kaybeden bu zavallı nesilleri biz mahvettik, bu cinayet hepimizin eseri...
• Bizler ki aynı kitaba baş eğmiş insanlarız, bizden ala akraba mi olur?
• Emperyalizmler tuzağa düşürmek istedikleri ülkeleri kültürleriyle fethetmez, kültürsüzleştirerek, kültürsüzlüklerine inandırarak yok eder.
• Karanlığa o kadar alışmışsınız ki yıldızlar bile rahatsız ediyor sizi...
• Düşünmek savaşmaktır. Bir nesil uğruna, bir millet uğruna, bir medeniyet uğruna savaşmak.
• Yolculuğun kendisidir önemli olan... Gideceğiniz yer aceleyle varılacak bir yer değil ki...
• Bir çağın vicdanı olmak isterdim, bir çağın daha doğrusu bir ülkenin, idrakimize vurulan zincirleri kırmak, yalanları yok etmek, Türk insanını Türk insanından ayıran bütün duvarları yıkmak isterdim.
• Düşüncenin kuduz köpek gibi kovalandığı bu ülkede, düşünce adamı nasıl çıkar?
• Batıda bir silahtır kelime, bizde bir ses, yani bir nota. Batıda insan ezeli bir kavga içindedir. Ferdin fertle, ferdin toplumla ve tabiatla kavgası. Kelimeler ideolojilerin emrinde birer dinamit.

Rahip toprak kölelerini kelimelerle zincirler. Toprak köleleri şatoyu kelimelerle devirir.

• Tarihin yolu, çamurlu alanlardan, bataklıklardan, süprütülüklerden geçer. Çizmelerini kirlenmekten çekinenler siyasetle uğraşmamalı.
• Sopa halkın elinde olmuş, soyluların elinde olmuş... ne çıkar, yığınlar dayak yedikten sonra.
• İnsan kaba kuvvetin hükümrân olduğu bir devirde, hayata katlanmak için bambaşka bir dünyanın varlığına inanmak zorundadır.
• Muhteşem bir maziyi, daha muhteşem bir istikbale bağlayacak köprü olmak isterdim, kelimedem, sevgiden bir köprü.
• Şair nedir? Tabiatın en sevdalı zamanlarındaki hazin hazin tebessümlerden yaratılmış bir mahlûk...

ÇOCUK ve ÇOCUK EDEBİYATI ÜZERİNE... -Hikaye-

Hikaye Adı : Küçük Kara Balık
Yazarı : Samed Behrengi
Ana Teması : Kararlılık, başarı, açık görüşlülük, mücadele, merak, hayallerin peşinde gitmek.
Anahtar Kavramlar : Hayaller, hedefler, özgürlük, başarı.
Yaş Grubu : 7 yaş ve Üstü

Kitap, denizin en derin sularında yaşayan yaşlı bir balığın, çocuklarına ve torunlarına anlattığı bir maseldir. Bir ırmakta yaşayan küçük kara balığın, çevresindeki bütün baskılara rağmen denize ve özgürlüğe ulaşma çabası, karşılaştığı zorluklara karşı direnerek yaşamı pahasına amacına ulaşması ve geride kalıp onu engellemeye çalışan bütün balıklara yol gösterici olması anlatılır. Gençlik günlerini yaşayan, hayatının sonuna kadar tipki büyükleri gibi yaşadıkları küçücük ırmakta sıkışıp kalmak ve ömrünü burada geçirmek istemeyen, sürekli denizleri düşleyen küçük bir balığın başından geçenler anlatılmaktadır. Küçük Kara Balık, annesinin, komşularının ve arkadaşlarının karşı çıkmalarına rağmen ırmığın öteki ucuna doğru bir yolculuğa çıkar. Kitapta geçen şu diyalog küçük kara balığın kararlılığını ve merakını gösterir.

Küçük balıklardan biri: "Pelikanın yolunuza tuttuğunu biliyor musun?"
Kara Balık: "Evet, biliyorum."
Bir başkası: "Pelikanın ne kadar büyük torbası olduğunu da biliyor musun peki?"
Kara Balık: "Bunu da biliyorum."
Küçük balık: "Yine de gitmek istiyorsun, öyle mi?"
Kara Balık: "Evet, ne olursa olsun, gideceğim. Ben böyle gezmelerden bıktım artık. Yola düşüp gitmek, başka yerlerde neler olup bittiğini öğrenmek istiyorum. Bu yolcu gezmeleri sürdürmek istemiyorum. Göz açıp kapayana kadar sizler gibi yaşlanmış olacağım ve eskisi gibi gözü, kulağı kapalı kalacağım. İstemiyorum, anlıyor musunuz?" ifadeleri ile hayatın rutinliğinden kurtulmak istediğini ifade eder.

Kitap, yüreğinin götürdüğü yere gitmek isteyenlere "Hiç kimse aklıma filan girmedir. Benim aklım, fikrim var; anlıyorum; gözüm var, görüyorum" cümleleri ile yol gösterecek niteliktedir.

Bu kitabı ilk okuduğumda "içinde bulunduğum zorlukları aşip bende küçük kara balık gibi hedefime ulaşabilirim, neden olmasın" diyerek bugün ulaştığım noktaya beni getiren fikirlerimin oluşmasını sağladı. Hayalleri olan ve bu yolda yürümek isteyenlere ısrarla tavsiye edeceğim bir eser. Kitapta kullanılan dil ve verilen eğitsel mesajlar, eserin çocuk edebiyatında önemli bir yer edinmesini ve birçok ödül almasını sağlamıştır. Küçük Kara Balık kitabı değerler eğitiminde kullanılabilecek önemli bir eserdir.

HAZIRLAYAN: Gülay GÜRER

ANTRAKT

SİNEMA ve TİYATRO KULÜBÜ

16. Adana Altın Koza Film Festivali'nde Yılmaz Güney Ödülü... SİYAD Jürisi Ödülü... 46. Antalya Altın Portakal Film Festivali'nde En İyi İlk Film Ödülü... **İKİ DİL BİR BAVUL**

Orhan ESKİKÖY ve Özgür DOĞAN'ın kolektif çalışmasıyla hayat bulan "İki Dil Bir Bavul", toplumsal duyarlılığı olan ve konuya geniş bir çerçeveden bakabilen bol ödüllü filmlerden biridir. Hiç Kürtçe bilmeyen bir sınıf öğretmenin, bir eğitim-öğretim yılı boyunca uzak bir Kürt köyünde yaşadıklarını konu alan film, başarıyla sinema perdesine aktarılmıştır.

Denizli'den kalkan ilk öğretmenlik görevi için Doğu'da bir köye gelen Emre öğretmen ile öğrencilerinin bir eğitim-öğretim yılına yayılan hikâyelerini izliyoruz bu filmde. Tek kelime Kürtçe bilmeyen öğretmenle tek kelime Türkçe bilmeyen öğrencilerin yaşadıkları sıkıntıların resmini çizen film, her şey rağmen 'anlaşılabilir' için türlü çabalar harcayanlara da saygı duymamız gerektiğini hatırlatıyor bize.

www.bevazperde.com

Radyo Tiyatrosu

Bir TRT klasiği olan Radyo Tiyatrosu kuşağında yeni bir oyun: "İKİ YAŞAM"

- Mine Artu Mutlugün'ün kaleme aldığı ve yönetmenliğini Ali Rıza Kubilay'ın yaptığı "İki Yaşam" isimli oyun hem eğlenceli, hem de duygusal sahneler içeriyor.
- Oyuna sesleriyle hayat veren sanatçı ekibinde ise İskender Bağcılar, Faruk Akgören, Tarkan Şerbetçioğlu, Bulut Akkale ve Aliye Uslu gibi tecrübeli isimler yer alıyor.
- Oyunda, yaşları hayli ilerlemiş, sürekli didişen iki kardeşin, kaskanlık ve huysuzluk maskesi altında gizledikleri sevgilerini anlama süreci anlatılıyor.

Dünyada radyo tiyatrosunun tarihi 1880'lere kadar dayanmaktadır. 1920'lere gelindiğinde Avrupa'nın bir çok radyo kanalında kısa skeçler ve tek perdelik yayınlar yapılmıyordu. Radyo tiyatroları 1930 - 1960 yılları arasında oldukça popüler bir konuma yükselmiştir. Türkiye'de ilk radyo tiyatrosu, 1950'li yıllarda İstanbul Radyosu'nda yayınlanmaya başlanmıştır. Günümüzde ise radyo tiyatroları geleneğini TRT Radyoları sürdürmektedir.

TRT Radyoları tarafından 'Radyo Tiyatrosu', 'Arkası Yanı' ve 'Bir Roman Bir Hikaye' olmak üzere 3 farklı program formatının dinleyiciye sunulduğu bu alanda birbirinden değerli edebî eserler; usta tiyatrocu ve seslendirme sanatçılarının katkılarıyla dinleyenlere ulaştırılmaya devam etmektedir...

Yeşilçam Sineması

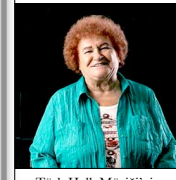
HÜLYA KOÇYİĞİT

müzik

TÜRKÜLERİMİZ

SELDA BAĞCAN (1948-Muğla)

Türk Halk Müziği'nin ve Protest Müziğin eninde gelen isimlerinden biridir. Müzik yaşamına 1971 yılında Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi Fizik Mühendisliği öğrencisiyken başladı. Çıkardığı ilk iki 45'lik plak bir milyon dolayında satılınca, meslek olarak müziği seçmeye karar verdi. Türkiye'de ve yurtdışında (başta Almanya olmak üzere) birçok ülkede çok sayıda konserler verdi. 1972'de Bulgaristan'da gerçekleştirilen Altın Orfe Festivali'nde Türkiye'yi temsil etti. 1988'de dört ay süreyle Batı Avrupa'da konserler gerçekleştirdi. 1989 ve 1990 yıllarında tüm Türkiye'yi dolaşarak halka açık ücretsiz konserler verdi. 1992 yılında çıkan Ziller ve İpler albümündeki sözü Aysel Gürel'e ait olan şarkı Ziller ve İpler ile 90'lar'da büyük başarı sağladı. **Kursun Adres Sormaz** adlı filmi müziklerini yaptı. **Canım Yakanlar Baktı Dumana** isimli türküsünü Sivas katliamında yaşamını yitirenlere ithaf etmiştir.

MAĞUSA LİMANI

Mağusa Limanı' limandır, liman aman amman
Mağusa Limanı' limandır, liman aman amman
Beni öldürdü yektür din iman
Beni öldürdü yektür din iman
Uyan Ali'm uyan, uyanmaz oldun
Yedi bıçak yarasına dayanmaz oldun
Uyan Ali'm uyan, uyanmaz oldun
Yedi bıçak yarasına dayanmaz oldun
İskeleden çıktım yan basa basa
aman amman
İskeleden çıktım yan basa basa
aman amman
Mağusa'ya vardım kan kusa kusa
Mağusa'ya vardım kan kusa kusa
Uyan Ali'm uyan, uyanmaz oldun
Yedi bıçak yarasına dayanmaz oldun
Uyan Ali'm uyan, uyanmaz oldun
Yedi bıçak yarasına dayanmaz oldun
Mağusa Limanı'ndan aldılar beni,
aman amman
Mağusa Limanı'ndan aldılar beni,
aman amman
Üç mil uzağına attılar beni
Üç mil uzağına attılar beni
Uyan Ali'm uyan, uyanmaz oldun
Yedi bıçak yarasına dayanmaz oldun
Uyan Ali'm uyan, uyanmaz oldun
Yedi bıçak yarasına dayanmaz oldun

TÜRKÜ'NÜN HİKAYESİ

1943 yılında halkı derinden sarsan bir olay sonucu ortaya çıkan "Mağusa Limanı Türküsü" bir diğer adıyla "Arap Ali Ağır" Kıbrıs'a ait anonim bir türküdür. Bu türkünün Kıbrıs Türkçesi ile yazılmış üç farklı varyantı vardır. Siyahi Arap Mahmut Efendi ile beyaz ırktan Hatice Hanımın oğlu olan Arap Ali iki kız kardeşi ve bir erkek kardeşi ile birlikte Limasol'un Arnavut Mahallesi'nde otururlardı. Ele avuca sığmayan, tuttuğunu koparan Arap Ali, Limasol'un sokaklarında yürüdüğü zaman sert görünümünden dolayı herkes ondan çekinirdi. Buna rağmen her zaman halkının yanında duran Arap Ali'nin yüreği insan sevgisi ile dolu idi. Para konusunda zaman zaman anne ve babasını zorlayan Arap Ali'nin cebinde para durmazdı. Limanda çalışan bir hamal olan Arap Ali keyfine de düşkün birisi idi. Yıl 1943 ve her yer silahlı İngiliz askerleri dolamaktadı. Mağusa'da eğlenmek için meyhaneye giden Arap Ali'ye İngiliz askerleri sataşır ve kavga etmeye başlarlar. Meyhanenin dışına taşan bu kavga İngiliz askerleri ellerinde süngüleri ile Arap Ali'ye pusur kurarlar. İngiliz askerleri tarafından kurulan pusuda yedi süngü darbesi alan Arap Ali yere yığılır ve oracıkta can verir.

NOT: Bu türkü, 9 Haziran 2017'de Batman/Kozluk'ta görevi başında şehit edilen Şenay Aybüke YALÇIN'ın da her defasında hatırlıyor bize. Bu vesile ile şehit öğretmenimizi de buradan minnet ve şükranla anıyoruz. [m.e]

ESTETİK ve SANAT FELSEFESİ

RESİM & SANAT

İvan Aivazovskiy'nin Gözüyle İstanbul

Ivan Konstantinoviç Aivazovskiy veya diğer adıyla Hovannes Kevoork Ayyazyan, eskiden Osmanlı Devleti'nin bir parçası, daha sonra ise komşusu olan Kıbrım, Feodosya'da dünyaya gelir. 15 yaşında St.Petersburg Güzel Sanatlar Akademisi'ni kazanacak kadar yeteneklidir.

Daha o zamanlar Rus donanmasının Baltık Denizi'nde yaptığı tablolara katılarak deniz manzaraları üstüne çalışmalara başlar. 1840 yılında devlet tarafından eğitimine devam etmesi için İtalya'ya gönderilir. Birçok Avrupa şehrinde sevgiler düzenler.

Tabii ki bu gezileri sırasında usta deniz ressamı J. M. W. Turner, Romantizm'in öncüsü Delacroix ve Orientalist ressam Horace Vernet gibi birçok ünlü ressamla tanışır. Rusya'ya dönüşünde Rus Donanması'nın resmi ressamı olarak göreve alır.

İstanbul'a ilk gelişi 1845 yılında bu donanmayla olmuştur. Sultan Abdülmecid'in ilgisini çeken Aivazovskiy, ileride tablolarla dönüşecek birçok eskizle Rusya'ya döner. 16 Mart 1846'da Knyaz Zubov'a şunları yazar

"Bu aralar İstanbul'u geniş bir tabloya çizmeye başladım... Belki de bu şehirden daha azametli başka bir yer yoktur, oraya gidince Napoli'de Venedik'den unutuluyor." İvan Aivazovskiy

İstanbul' ikinci ziyareti 1857 Mayıs ayında Fransa dönüşünde, üçüncü ziyaretini ise Süveyş Kanalı'nın açılışı için olarak Mısır'a giderken yılında 1869 gerçekleşir. Bu ziyaretlerinde farklı tatlar almış, şehri ve insanlarını giderek daha yakından tanımaya başlamıştır.

Ve bu ziyaretlerinde Sultan Abdülaziz ile yakın dostluk kuracak kadar çok görüşmüştü. Aivazovskiy, Sultan Abdülaziz'in sanatata olan tutkusunu Ebuzyia Tevfik Bey'e şöyle anlatmıştır:

"Sultan Abdülaziz'den resimlerin karşısında aldığım hissam, hiçbir hükümdardan almadım. Fakat padişahın bende çıkan hatıraları ile değişmeyeceğim bir yadigarı vardır ki, yegane şifhamdır. Bu bana sipariş etmiş oldukları sandal numunesidir. Kırmızı kalemle dört beş çizdiğim ibarettir. Ben bir ressamım. Pk çok çizim görmüş olmanama rağmen dünyada, bir sandalın böyle halini dört çizgi ile gösteren hiçbir ressam görmedim."

Aivazovskiy'nin İstanbul ziyaretleri içerisinde en önemli olanı 1874 yılında Sultan Abdülaziz'in davetile İstanbul'a dördüncü ve son kez gelişi'dir. Sultan Abdülaziz ondan Dolmabahçe Sarayı için İstanbul ve Boğaz manzaralı 30 resim sipariş eder.

Kaynak: @CelineSymbioss

